

"GLAS NARODA"

U.S. Copyright Office
U.S. Patent Office
U.S. Post Office

SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
In corporation

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDICK, Treasurer

Place of business of the corporation and address of above officers
52 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" izhaja večkrat dan in vsebinsko neneč je pomembno.

Našo leto velja tudi na Ameriki	Na pol leta na mesto New York \$1.00
Canada \$1.00	Za pol leta na mesto New York \$1.00
Na pol leta \$1.00	Za pol leta \$1.00
Na celotno leto \$1.00	Za celotno leto \$1.00
Na celotno leto na mesto New York \$1.00	Za Evropo na celo leto \$1.00

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Emitted every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$1.00.

Advertisement on agreement.

Doprisk bres podpisani in osebnosti se ne približujejo.
Denar naj se blagovno pošljati po Money Order.
Vsi posredniki kraja narodnikov prosimo, da se nam tudi predložijo
nasnamenki da hitreje najdimo naslovino.

"GLAS NARODA"
52 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
Telefon: 2274 Cortlandt.

Dopisi

Forest City, Pa.

H koncertu Zvezze jugoslovenskih pevskih društev naj opominim še toliko, da je bilo na pikniku \$181.52 prečitka, na koncertu in banketu je bilo \$270.80, torej skupen prebitek cele prirede \$452.32. (Zapisnikar bi pristavil "borbi".) Vsi računi so v rokah gl. tajnika.

Vam, g. S., svetujem, da kot katoliški mož pogledate bolj na to, kako boste ljudstvo bolj mirili ne pa razprtite in zgago delati ter ljudstvo na dve strani cepili. Mi Vas vsi podpiramo, ne sandeni.

Izkreni pozdrav vsem zavednim pevcev in pevkam, zlasti iz zadnjega koncerta v Forest City.

Marija Spec.

Richwood, W. Va.

Onemu človeku, ki je pisal o dogodku iz canape 50, povem naslednje: John Masel in nek Hrvat sta se odpovedali v nedeljo v bližnjo okolico. Rojak se je izgubil, njegov spremjevalec pa je pobegnil.

Jaz mislim, da ni nikče kriv Maslove zdežede. Bila je nedelja, ko hodijo fantje iz kraja v kraj, in vsak je zase odgovoren. Donisnik pravi, da pogrešanega noče nikče iskati. Res bi bilo tako, če bi bili vsi taki kot je on, pa je hvala Bogu, drugače. Mi smo ga iskalni cel dan in pol, on je pa lepo doma za petjo jekiz steza! Zakaj ni šel ponagata iskati, morda bi ga bil našel? Zrenkrat naj bo dovolj.

Pozdrav vsem rojakom in rojakinjam po Ameriki, Tebi, "Glas Naroda", želim obilo narodnikov. Tako dober list bi moral biti v vsaki slovenski hiši.

Frank Lončar.

Forest City, Pa.

Ko dobim v roke list Slega št. 37 z dne 18. sept., vidim dopis iz Forest City. Seveda hitro preberem in vidim, da je hudo zhdelen moj dopis g. Sravnščnika.

August Gostisha.

KAJ NAJ VSAK

POTNIK VE?

Po sto in sto pisem dobimo vsak dan od naših rojakov, ki nas izprašujejo o potovanju to in ono. In če so prej že neštetokrat brali v "Glas Naroda" o eni stvari, vendar nas o ravnoistem še enkrat vprašajo. Kar pišemo v listu, o tem nas ni treba vpraševati v pismih. Prihranite si čas in ravno tako tudi nam. Da pa odgovorimo vsem, navajamo sledenje, kar je potrebno vedeti o potovanju:

Vsek potnik mora najprej imeti jugoslovenski potni list. Prekrbi si ga lahko sam, ako piše na naslov: — Consulate General of SHS, 436 W. 23rd St., New York. N. Y. Prekrbimo pa potne liste tudi mi, toda vsak potnik mora priti osebno k nam. Slik nam ni treba pošiljati, ker brez prosilca potne lista ne bomo iskali.

S seboj sme vsakdo vzeti vse, kar hoče in kolikor hoče. Vse pa mora biti v trunkih. V zaboljih ne jemljite blaga s seboj. Kolikor ima kdo denarja, naj ga vzame s seboj. Da pa ga ne izgubi, je še najboljše, ako potnik kupi pri kakih banki pred odhodom Draft na New York, da mu denar izplača banka v New Yorku. Zato ne vzemite nikdar navadnega čeka kakake banke, ker denar ostane v kraju, kjer je bil ček narenjen in v New Yorku se mora potem čaka včasih cel teden, predno denar pride v New York. Takega čeka ne izmenja nobena banka; zato zahtevajte vedenio Draft na New York in se vam bo denar izplačal v New Yorku. Tudi v stari kraj sune vsakdo vzeti, kolikor hoče denarja. Vsakdo se mora pred svojim odhodom zglašiti pri ameriških oblastih zaradi takse. Kdor ima sam največ masla na glavi, naj ne hodi na solnce v vročini, se mu bo stopilo. Ta madagna bi več stvari lahko povedala pa za danes naj bo; če Vas veseli, bo pa še. Hinavec ste pa prve vrste. Samo poglejte nazaj, kaj je bilo v postri pri igri, ko ste sodelovali. Zahrtno ste šli, pa g. župnika naprosili, da naj bodo hudi, da se ne sme peti. Zakaj, če ste tako katoliški mož, niste nastopili na javno izbreženja letškega naroda.

V nekem članku v "New Europe" se je pred kratkim glasilo, "da je letška narodnost zadosten dokaz krvide za baltiške vojaške tribuale. Tisoče letških možkih, žena in otrok je umoril ta baltiško-nemški teror. Kar so označevali Nemci kot letški boljševizem, ni bil dejanski nič drugač kot letški nacionalizem obenem z zahtevo, naj se izzene iz dežele nemške baltiške veleposete, — katero gibanje je imelo za cilj oprestiti dežele oprijemena in zatiranja od strani tujcev. Von der Goltz se ni prav nič boril uroti boljševikom, pač pa je nasprotno intrigiral z ruskih boljševikov proti letškim in estonskim nacionalistom kjerki so je nudila za to kaka primerna prilika."

Ko bodo izsili povelje glede izpraznjenja, morajo zaveznički parti na žalne izgovore, v katerih izumljeno se bili Nemci vedno možni. Eden izmed nemških načrtov je ta, da se da nemškim vojakom kos zemlje ter jih stavi v razred mirelnih prebivalcev. Nadalje pa so nemški baltiški baroni obdržali ter skušajo obdržati nemške vojake kar v skupinah, kot svoje osebne stražnike ali pa kot delave na njih posestvih.

Pri eneržnem izvedenju načrta, da spravijo Nemce iz dežele, bodo zaveznički komisije gotovo deležno najbolj uspešnega sodelovanja letških nacionalistov, katerih glavni cilj skozi celih sedemsto let je bil, da enkrat izzenejo iz dežele tuje zavojevalec, ki so se polapili njih zemlje ter zasužnili, čigar last je bila ta zemlja.

Ceprav pozen je korak zaveznikov vendar hvale vreden, kajti baltiško vprašanje je skoro enake važnosti kot jadransko, ki mora biti rešeno na tak način, da bo obveljala predvsem pravica.

Sto let bodo nosili Nemci posledice vojne

Dopisnik milanskega "Corriere della Sera" je imel razgovor s bivlim načelnikom nemškega generalnega štaba generalom Ludendorffom. V tem razgovoru je Ludendorff med drugim izjavil: "O miru si nisem nikoli delal iluzij, edaj sklenjeni mir odgovarja popolnoma mišljenu in čustvovanju entente. Je to zelo trd mir, ki me mnogo žudnih podobnosti z mirovnimi pogodbami, ki jih je sklepal Napoleon. Todá okrutnost mirovne pogodbe me ne strahuje. Skoraj bi rekel, da pomenja ta mir za zdrav narod neko vrsto jeklene kopeli. Tragika svetovne katastrofe leži v tem, da bo nemški narod moral nositi 50, morda 100 let bremena te strašne oblike, ki je imenovanjo mirovne pogodbe".

POEZIJE IVANA ZORMANA PRVA ZBIRKA SLOVENSKIH PESMI V AMERIKI

Cena \$1.25

Pišite po to lepo knjigo na sledeči naslov:

IVAN ZORMAN
6820 Edna Avenue
Cleveland, O.

Naročilu je pritožiti znesek

je še ni plačal, jo mora plačati v New Yorku.

Mnogo vprašanj tudi dobimo, ako se more potovati na Trst ali Keko. V te dve luki morejo potovati le oni, ki so doma iz Primorskega. Italijanski konzul namreč izda samo takim potnikom italijanski potne liste, ki so neobhodno potrebljene za potovanje na Trst. Vsi drugi morajo potovati skozi Francijo in Švico.

Ne vprašajte nas, katere dneve odpljujejo parniki, kajti s tem Van ni prav nis pomagano. Parniki imajo namreč včasih po več dni zamude, včasih se pa njih odhod enostavno prekliče. V takem slučaju, ako bi komu objubili, da se bo odpeljal s tem ali onim parnikom, bo vso krivo zvršal na nas, dasi ne pada na nas najmanjša krivda. Kdaj bo kdo odpotoval, je odvisno od tega, koliko potnikov je že pred njim prišlo k nam. Kadar kdo pride na vrsto, pa se odpelje.

Ne vprašajte nas, katere dneve odpljujejo parniki, kajti s tem Van ni prav nis pomagano. Parniki imajo namreč včasih po več dni zamude, včasih se pa njih odhod enostavno prekliče. V takem slučaju, ako bi komu objubili, da se bo odpeljal s tem ali onim parnikom, bo vso krivo zvršal na nas, dasi ne pada na nas najmanjša krivda. Kdaj bo kdo odpotoval, je odvisno od tega, koliko potnikov je že pred njim prišlo k nam. Kadar kdo pride na vrsto, pa se odpelje.

Ne vprašajte nas, katere dneve odpljujejo parniki, kajti s tem Van ni prav nis pomagano. Parniki imajo namreč včasih po več dni zamude, včasih se pa njih odhod enostavno prekliče. V takem slučaju, ako bi komu objubili, da se bo odpeljal s tem ali onim parnikom, bo vso krivo zvršal na nas, dasi ne pada na nas najmanjša krivda. Kdaj bo kdo odpotoval, je odvisno od tega, koliko potnikov je že pred njim prišlo k nam. Kadar kdo pride na vrsto, pa se odpelje.

Ne vprašajte nas, katere dneve odpljujejo parniki, kajti s tem Van ni prav nis pomagano. Parniki imajo namreč včasih po več dni zamude, včasih se pa njih odhod enostavno prekliče. V takem slučaju, ako bi komu objubili, da se bo odpeljal s tem ali onim parnikom, bo vso krivo zvršal na nas, dasi ne pada na nas najmanjša krivda. Kdaj bo kdo odpotoval, je odvisno od tega, koliko potnikov je že pred njim prišlo k nam. Kadar kdo pride na vrsto, pa se odpelje.

Ne vprašajte nas, katere dneve odpljujejo parniki, kajti s tem Van ni prav nis pomagano. Parniki imajo namreč včasih po več dni zamude, včasih se pa njih odhod enostavno prekliče. V takem slučaju, ako bi komu objubili, da se bo odpeljal s tem ali onim parnikom, bo vso krivo zvršal na nas, dasi ne pada na nas najmanjša krivda. Kdaj bo kdo odpotoval, je odvisno od tega, koliko potnikov je že pred njim prišlo k nam. Kadar kdo pride na vrsto, pa se odpelje.

Ne vprašajte nas, katere dneve odpljujejo parniki, kajti s tem Van ni prav nis pomagano. Parniki imajo namreč včasih po več dni zamude, včasih se pa njih odhod enostavno prekliče. V takem slučaju, ako bi komu objubili, da se bo odpeljal s tem ali onim parnikom, bo vso krivo zvršal na nas, dasi ne pada na nas najmanjša krivda. Kdaj bo kdo odpotoval, je odvisno od tega, koliko potnikov je že pred njim prišlo k nam. Kadar kdo pride na vrsto, pa se odpelje.

Ne vprašajte nas, katere dneve odpljujejo parniki, kajti s tem Van ni prav nis pomagano. Parniki imajo namreč včasih po več dni zamude, včasih se pa njih odhod enostavno prekliče. V takem slučaju, ako bi komu objubili, da se bo odpeljal s tem ali onim parnikom, bo vso krivo zvršal na nas, dasi ne pada na nas najmanjša krivda. Kdaj bo kdo odpotoval, je odvisno od tega, koliko potnikov je že pred njim prišlo k nam. Kadar kdo pride na vrsto, pa se odpelje.

Ne vprašajte nas, katere dneve odpljujejo parniki, kajti s tem Van ni prav nis pomagano. Parniki imajo namreč včasih po več dni zamude, včasih se pa njih odhod enostavno prekliče. V takem slučaju, ako bi komu objubili, da se bo odpeljal s tem ali onim parnikom, bo vso krivo zvršal na nas, dasi ne pada na nas najmanjša krivda. Kdaj bo kdo odpotoval, je odvisno od tega, koliko potnikov je že pred njim prišlo k nam. Kadar kdo pride na vrsto, pa se odpelje.

Ne vprašajte nas, katere dneve odpljujejo parniki, kajti s tem Van ni prav nis pomagano. Parniki imajo namreč včasih po več dni zamude, včasih se pa njih odhod enostavno prekliče. V takem slučaju, ako bi komu objubili, da se bo odpeljal s tem ali onim parnikom, bo vso krivo zvršal na nas, dasi ne pada na nas najmanjša krivda. Kdaj bo kdo odpotoval, je odvisno od tega, koliko potnikov je že pred njim prišlo k nam. Kadar kdo pride na vrsto, pa se odpelje.

Ne vprašajte nas, katere dneve odpljujejo parniki, kajti s tem Van ni prav nis pomagano. Parniki imajo namreč včasih po več dni zamude, včasih se pa njih odhod enostavno prekliče. V takem slučaju, ako bi komu objubili, da se bo odpeljal s tem ali onim parnikom, bo vso krivo zvršal na nas, dasi ne pada na nas najmanjša krivda. Kdaj bo kdo odpotoval, je odvisno od tega, koliko potnikov je že pred njim prišlo k nam. Kadar kdo pride na vrsto, pa se odpelje.

Ne vprašajte nas, katere dneve odpljujejo parniki, kajti s tem Van ni prav nis pomagano. Parniki imajo namreč včasih po več dni zamude, včasih se pa njih odhod enostavno prekliče. V takem slučaju, ako bi komu objubili, da se bo odpeljal s tem ali onim parnikom, bo vso krivo zvršal na nas, dasi ne pada na nas najmanjša krivda. Kdaj bo kdo odpotoval, je odvisno od tega, koliko potnikov je že pred njim prišlo k nam. Kadar kdo pride na vrsto, pa se odpelje.

Ne vprašajte nas, katere dneve odpljujejo parniki, kajti s tem Van ni prav nis pomagano. Parniki imajo namreč včasih po več dni zamude, včasih se pa njih odhod enostavno prekliče. V takem slučaju, ako bi komu objubili, da se bo odpeljal s tem ali onim parnikom, bo vso krivo zvršal na nas, dasi ne pada na nas najmanjša krivda. Kdaj bo kdo odpotoval, je odvisno od tega, koliko potnikov je že pred njim prišlo k nam. Kadar kdo pride na vrsto, pa se odpelje.

Ne vprašajte nas, katere dneve odpljujejo parniki, kajti s tem Van ni prav nis pomagano. Parniki imajo namreč včasih po več dni zamude, včasih se pa njih odhod enostavno prekliče. V takem slučaju, ako bi komu objubili, da se bo odpeljal s tem ali onim parnikom, bo vso krivo zvršal na nas, dasi ne pada na nas najmanjša krivda. Kdaj bo kdo odpotoval, je odvisno od tega, koliko potnikov je že pred njim prišlo k nam. Kadar kdo pride na vrsto, pa se odpelje.

Ne vprašajte nas, katere dneve odpljujejo parniki, kajti s tem Van ni prav nis pomagano. Parniki imajo namreč včasih po več dni zamude, včasih se pa njih odhod enostavno prekliče. V takem slučaju, ako bi komu objubili, da se bo odpeljal s tem ali onim parnikom, bo vso krivo zvršal na nas, dasi ne pada na nas najmanjša krivda. Kdaj bo kdo odpotoval, je odvisno od tega, koliko potnikov je že pred njim prišlo k nam. Kadar kdo pride na vrsto, pa se odpelje.

Ne vprašajte nas, katere dneve odpljujejo parniki, kaj

OMAHLJIVEC

Spisal Maurice Level.

— Dobro, — je rekel Frederic veselo, ko se je ozrl na rano na ljubav tako uboga stvar! Raz svoji nogi, ki se je skoro popolnoma zaprla. — Kmalu bom v stanu iti nazaj na fronto.

— Tako zelo se vam nudi za pustiti me! — je vzkljiknila Mme. Chantel.

— Mudri se mi zapustiti vas? Kakšna nemnost! Sedaj, ko sem skoro popolnoma zdrav, mislim seveda na to, da se zopet pridružim svojemu polku. V dveh tednih bom popolnoma dober.

Ona je zmajala z glavo.

— Komaj ste v stanu napraviti korak. Vojna žalibog še ni končana. Imeli hoste še dosti česa za boj. Jaz pa bom imela dosti česa, da čakam doma, polna strahu, na pisma, ki ne bodo nikdar prišla ter na poročila, ki me bodo poslala z dvomi. Ostanite še en mesec ali šest tednov! Nato bom jaz prva, ki bom rekla: — Poidite!

On je nežno poljubil njene prste.

— Ostati hočem!

Zivljenje je zopet pričelo svoj običajni tek, okrašeno od upanji ter sladkih pričakovanih. Opirajoče na roko mademe Chantel se je smehljala svojemu napredku ter merit razdalje, katera je premagala vsaki dan. Potem ko je napravil pot krog hiše, si je upal tudi na vrt. Konečno je odpri vrat ter stopil na visoko cesto. Mme. Chantel je sledila njegovemu okrejanju brez veselja. Nekega dne, ko je hodil dalj časa kot običajno jo je vpričal:

— Ali niste vesela, ko vidite, da napredujem?

Odgovorila je dvomuno:

— Vedno mislim na ločitev, ki se bliža.

— Kaj je mogoče storiti? Vrneti se moram.

— Kako službo morete še vršiti? Pripravovali ste mi kakšno zivljenje je v zakopih, — koliko poguma in moči je treba človeku, ki se bori in človeku, ki poveljuje. Jaz vem, da imate dosti poguma. Ali pa imate tudi dosti moči?

Sladkost brezdelice, pozornost, s katero je bil obdan vsako minutu, ga je nekoliko pomenušla. Priznal je, da se še vedno hitro izmuči. Pojasnila mu je, da ni to nič presenljivega. Noče ga zadrževati, za nobeno stvar na svetu, — je rekla. Previdnost in celo dolžnost pa zahtevala, da ostane. Poslušal jo je zamišljen. Izogibal se je temu, da meša svojo ljubezen in svojo sebično željo obdržati ga s svojimi argumenti, ki so temeljili na zdravem razumu.

Zima je prinesla deževje. Sneg je zatemnil nebo. V hiši pa je bilo veselo. Ogenj v peči je popaval neko čudno uspavanko. Tako je postal. Njegovo lečenje je trajalo do spomlad. Njegova rama, sedaj popolnoma izlečena, je predstavljala le že rožnato pego na njegovem mesu. Listi se bili polni poročil o novi ofenzivi. Pisima so mu primačala poročila o bitkah ter o ranjenih tovariših, ki so bili polhalno omenjeni v povetljih. Seznam mrtvih je postal vedno daljši. Ko je čital ta pisma naglas, je Mme. Chantel vedno zaprla oči. Ni si upal čitati še naprej. S hripavim glasom je ponavljal: — Moram oditi. — Mme. Chantel ni ničesar odgovorila.

Nekega jutra pa je naenkrat rekla:

— Zakaj iti? Zakaj umreti? Že enkrat sem vas pustila kot izgubljenega. Vaša zivljenje je dragoceno zame. Prelili ste svojo kri ter izvršili svojo dolžnost.

On je odgovoril trdno:

— Kdo ve, če je storil svojo dolžnost, dokler ni storil več kot le svojo dolžnost!

Nato pa je dala ona izraza svoji ljubezni, svojemu občolovanju, svoji odpornosti in svojemu jadu.

— Ali nimate tudi svojih dolž-

nosti proti meni? Ali je najina — Brez dvoma.

Zdelo se mi je, da izraža njen venterga pa ni dolžnost vojaka glas neko sovražno razpoloženje vedno v prvi čerti. Ta dolžnost je njen pogled je bil trd in zaničevsposod. Vi mislite, da ste o zdravljeni. Jaz pa vam dobro, da da niste. Zdravniki so mi povedali...

— Kateri zdravniki?

— Vsi, — je vzkljiknila pogumno.

Nato pa je z milejšim glasom nadaljevala:

— Čakaj, čakajte malo. Če ste absolutno sklenili iti nazaj v službo, potem pojrite, a v službo, ki bo priucna vaši moči. Ta kih mest je brez dvoma dosti. Jaz ne vem. Ali ne vste, vi za nobeno? Junak hoste, kjerkoli se boste mytili. Prav tako sem natančna glede vaše časti ko vi sami. Mislite nekoliko name.

On jo je molče poslušal. Počasno delo zimskih mesecev je rodilo svoje sadove, osabilo njegovo voljo ter razredčilo njegov pogum. Udal se je.

* * *

Prideljen službi v ozadju je že vel pusto in omejeno zivljenje kot ga živi človek v garniziji. Od časa do časa, ko je dobil poročil, s frunte, ko je izvedel za odlikovanja kakega tovariska, se je spomnil svojih preteklih ambicij ter obžaloval svoje preveč mirno sedanje zivljenje. Nato pa je povesil svojo glavo.

Mme. Chantel pa je pritisnila njegovo čelo na svoje rame.

— Zakaj bi se mučili? Storite vse, kar ste mogli storiti.

Venčasih mu je to zagotovilo zadostovalo, a ne vedno.

— Kaj, — je mrmrala ona, — ali mogoče obžalujete, da ste mi dali zadovoljstvo ter se ohramili zame? Ali obžalujete, da ste mi dali dokaz svoje ljubezni?

On je pričel gladiti njene lase, vzdihnil ter obrnil svoje misli v drugo smer.

Konečno pa je Mme. Chantel prenehala vznemirjati se vspriči njegovih napadov melanholije. Prenehala je tolažiti ga s svojimi lepimi frazami ter mu pokazala življenje kot je v resnici, — dobra srca za nakatera, nesreča za druge. Malo po malem je pozabila na vojno ter pričel sanjati o dnevu, ko se bo vrnil v Pariz, se bo v civilno obleko ter pričel nanovo s svojim prejšnjim delom. Vse zadrževanje je izginilo iz pogovora obič.

Govoril je o vojni, o napredovanju svojih prejšnjih tovarišev s tako brezbržnostjo, da se je ona večkrat vpraševala, če morda brezbržnost ne skriva kakega globlje ukoreninjenega jada, — če ne goji mogoče kako tajno jezo proti njej, ker ga je držala izven nevarnosti. Skušala je potopiti se v globine njegovih misli. On pa se je smehljal tako mirno ter omahnjal nazaj na svoj mehki stol s tako slastjo, da je postala zmedena ter izpremenila snov po govoru.

Skoro nezavestna je postal manj nežna. On je čutil to izpremembo, se vznemiril radi nje ter ji reklo:

— Vi niste več taka kot ste bila. Jaz vam govorim, a vi me ne razumete. Videti ste raztresena, brezbržna.

Ona se je braniila. Kako more priti na tako misel? Mogoče je bila žalostna. Katera ženska pa ni žalostna? Žalostna, če misli na številne možke, ki se bore in umirajo!

Njen odgovor ni bil še nikdar tako direkten. Še nikdar ni na tako okrut način razumel, kako napaden in lažniv je njegov lastni položaj, — kako ponujačjo le. Odgovoril je precej trpko:

— Brez dvoma zaslужijo več nežnosti in pozornosti kot oni, ki so ostali zadaj.

Ne do bi premerila vsa brezbržnost in brutalnost, je izgovorila:

Glas Naroda

najstar. slov. dnevnik v Ameriki

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov.

Priobča najzanimivejše novice iz celega sveta.

Priobča romane, povesti, šalo, razterosti.

Priobči vse, kar zamore zanimati povprečnega čitatelja.

Rasirjen je po vseh slovenskih naselbinah od Atlantika do Pacifika.

**Glasilo Jugoslovanske Katoliške Jednote,
in Zapadne Slovanske Zveze**

Najboljše sredstvo za oglaševanje.

Stane za vse leto \$4.00

Za pol leta \$2.50

Za četrta leta \$1.25

Za celo leto za mesto

New York \$5.50

Za pol leta \$3.00

Za četrta leta \$2.00

Naročite ga za svojce v starem kraju

Za Evropo za celo leto \$6.00

Za Evropo za pol leta \$3.50

Tehnično osobje je organizirano.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street

New York City

GOZDNI ROMAR

FRANCOSKI SPISAL GABRIEL FERRY.

"Glas Naroda" prevedel G. P.

47

(Nadaljevanje.)

— Imeli so pred seboj celi dolgi dan in jaz naj bi jim plačal stroške celi zabave. Par besed njih pogovora sem razumel ter do mneval, da bom mogla vendar ušel smrti, ker me niso hoteli niti škalpirati, niti počeli pri živem telesu. In tako sem bil v resnici od šošinčega vznoda pa do zahoda cilj njih pušk. Vsak vojnik je stopil naprej, ko je prišla vrsta manj, pomeril na mojo glavo ter ustrelil. Prenehel sem 284 strelov, nič več in nič manj. Štel sem jih radi razvedrila, kajti dogešas mi je bilo....

— To vam vratjem, — je rekel Baraha s prepričevalnim glasom. — Zdi se mi pa, senjor Don Benito, da mi hočete nekaj obesiti s svojimi 284 streli.

— Niti vrege ne morem odšteti. Rekel sem vam, da so bili Indijanci zelo razburjeni in da se potolažijo, so vprizorili poskus, da me pustijo umreti od strahu. Najslabši strelei, ki bi me lahko na mestu ubili, so streljali name le s smodnikom. Več kot dvestotkrat sem čutil, kako mi je svetek svignil skozi lase. Potem, ko so videli, da me ta strašna strah ni ubil, so me odvezali.

— Štel sem skozi dyanajst ur privezan na kolev ter lahko rečem, da sem bil 284-krat ustreljen. Ali še vedno mislite, — je končal priovedovalec, — da ni bilo to bolj kruto postopanje kot pa resnična smrt in da ni naravnost peklenška muka pripričoval vsako uro dvajsetkrat svojo dušo Bogu, to je vsake tri minute enkrat, ko ven dar vzbudi približanje navadne smrti tudi v najbolj pogumnoččem občutku strahu?

Oba sta nekaj časa molčala. Benito se je zatopil v spomine iz svoje mladosti in Baraha je z napetimi ušesi pisluškoval šepetanju ali molku stepe, v kateri so se odigravale tako strašne žaloigre.

Misel na strašno smrtno muko, ki bi trajala pet ali šest ur in nikdar manj; teh 284 strelov, od katerih ni hotel stari pastir popustiti niti enega, — vse to je zatemnilo misli Baraha.

Kljub temu pa ga je neka neodoljiva radovednost, proti njegovemu volji, siliha, da je še nadalje izpraveval stareca.

— Torej mislite, — je rekel Baraha, — da je kdo izmed naših služil Indijancem kot razvedrilo?

Kučičjo ali Gayfers, ki je bil odpoljan, da ga poiše. Eden teh dveh si pa oba skupaj, — je odvrnil Benito. — Bog jima daje toliko moči, da ne bosta izdala mesta, na katerem se nahajamo sedaj! —

— Ali se bojite tega? — je vprašal Baraha.

— Indijanci so prokleto radovedni ter imajo tudi sredstva, da izvabijo iz vas skrivensti, to je sredstva, proti katerim so bila ona svete inkvizicije le otroška igrača. Čeprav so vsled spremnosti Pedro Diaza izgubili našo sled, jih vendar lahko privede neprevidna beseda tega ali onega jetnika v naše taborišče.

— Kaj pravite sedaj, je strašno, — je pripomnil Baraha.

— In tudi poučljivo, to vam rečem. Ali se še spomnите noči, ko smo se sesteli z jagvarji? Prosim Boga, da bi bili še tam. Opravka smo imeli le z dvema divjima zverinama. S kolikimi rdečimi vragi pa imamo opravka tukaj? Niti ne upam si izračunati to.

Stari pestir je prekinil svoj govo ter obrnil glavo na levo stran.

— Naravni nagon živali je nezmotljiv, — je rekel. — Ali vidite, kako so prenehale mole zobati svojo korozo in kako prisluškujejo?

Baraha je vzdrhal.

— Ali vidite bojnega konja Pedro Diaza, kako steza vrat kot da sluti nevarnosti, katero pričakujeta on in njegov gospodar z velikim veseljem?

— Kaj dokážete to?

— Nič. Obnašanje teh živali kaže, da niso Indijanci daleč. V njih spoznavajo svoje gospodarje. Človek ne more zanikati, da so le ti rdeči vragi ohranili divjo in dostojanstveno zunanost gospa Garjev stvarstva.

— Caramba! — je rekel Baraha. — Ali hočete pričeti s slavo spevi na Indijance kot ste storili to glede jagvarjev?

— Zakaj pa ne? Tudi proti svojim sovražnikom sem pravičen, če je treba. Le pomirite se. Mule se zoper pričele zobati in konj Dia za se je brez potrebe vznemiril. Sedaj pa pojdiva krog taborišča.

Pri teh besedah se je dvignil Benito in sledil mu je Baraha, ka terega so besede prvega obenem prestrašile in očarale.

Srečala sta enega izmed stražnikov, ki je nosil puško v rokah

— Ali ste kaj videli ali slišali? — je vprašal prejšnji veleposlanski.

— Ničesar nisem videl, — je odvrnil stražnik. — Zdelen se mi je, da žejem prhanje konja. Pribajalo je po mojih mislih iz ene, o teh majhnih dolin, katerih vidite tam zdolej. Najbrž pa sem se zmotil. Kljub temu se čudim, da se nista vrnila Kučiljo in Gayfers.

Po teh besedah je stražnik zoper odšel in oba tovariša sta se vrnila na mesto, kjer sta sedela preje.

Brezupno je, — je nadaljeval Benito, — da je vspršič vseh varnostnih odreb, katerih je Don Štefan vedno opazoval, pustil gojeti ogenj skozi celo popoldne. To je znamenje, ki je v tem jasnom podnebju na daleč viden.

— Priznavam to, — je odvrnil Baraha, — a priznati morate, da je moral imeti naš vitezitelj Kučiljo znamenje, da se lahko vrne v taborišče. Naš načelnik je odredil to, čeprav je nevarno.

Ne rečem, da je to neprimerno, a treba je misliti tudi na našo varnost. Kaj zadene potnika, ki sledi ponoči veči v močvirje? Po grezne se v zemljo ter izgine. Vse se mi zdi, da je Kučiljo eden izmed voditeljev, k, vodi mesto v zlate rudnike v močvirja.

— Ali niste nješčas slišali o govoricah, ki so pričele krožiti med ljudimi naše skespidijske?

— O kakih govoricah? Da ni bila vprizorjena ekspedicija kar na slepo in da pozna Don Štefan obstoj neizmerne zlatega zaklada?

Brez dvoma pozna tak rudnik in stavim kar hočete. Ne pozna pa natančne lego tega rudnika in vsled tega pravim, da bi bila smrt Kučilja neizmerna izguba za nas, kajti njemu je položaj rudnika dobro znan.

O tem dvomim, — je rekel stari služabnik, — kajti obraz Kučilja je eden onih, o katerih se izkušeno oko ne moti. V splošnem pa bi rad videl, da se motim v tem oziru.

— Vi vidite preveč črno.

Mogoče se vsemi zdim kot črni ptič, ki oznanja le zlo. Ni ga človeka na svetu, ki bi se manj bal nevarnosti kot paz, a vendar se tui vse nekaj dozdeva, da je življenje nas vseh ogroženo. Kdo pa more prepričati to, kar mora priti? Vidite, živali so prenehali zoba ter prisluškujejo.

— Kaj, če bi se pričele tresti? — je rekel Baraha.

— Radi mene, — je odvrnil stari pastir. — Če nimate nič proti temu, bom legel na svoj plašč ter zaspal.

(Dalje prihodnji)

Iz avstrijskih tajnih arhivov

Iz Barčeve knjige "Les Croates et les Slovènes" posnemam te zanimive dokumente:

1. Vrhovno armadno poveljstvo v Badnu ad Op. secr. Nr. 974 1. februar 1918. (Brzjavka). Po mojih osebnih informacijah, ko sem v zitral ladje "Erzherzog Karl", "St. Georg" in "Monarch" in konferiral s poveljnikom pričaničem in admirali, vam predlagam tole poročilo: Po mnemu admiralov je treba pripisovati agitacijo, ki se vrši med vojaki, češko-jugoslovanskemu vplivu, ki ima svoje središče v Ljubljani. Vrh tega obstoji radio-telegrafna postaja ruskega korespondenčnega urada, čeprav postaja, ki razvija veliko delavnost, pa do sedaj še nismo mogli odkriti. Dejstvo, da obiskujev pomorska češko razne osamele hiše in gostilne, kjer sigurno snujejo tajne naklepke, se nam zdi zelo sumljivo. Velika razsežnost pristanišča omogoča vsako kontrola. Zato je absolutno potrebno, kakor sem že ponudarjal, da organizira ministrstvo notranjih del v Dalmaciji, za sedaj pa najmanj v vojnem pristanišču, državno polje, ki bo imela nalogo nadzorovati sumljive elemente med prebivalstvom, ki kaže po poročilu obecih poveljnikov očitne simpatije za upornike, ki jih demonstrativno pozdravlja. Poveljnik pristanišča zahteva na temelju poročila polkovnika Boettnerja, da se bataljoni IV. 37, VII. 37 in II. 23. na domestu, ker se žnimi ne more več računati, z bataljonji madžarske ali nemške pehoty. Podpiram to zahtevo tem bolj, ker sem prepričan, da bodo ti bataljoni, ki so jih polagoma premestili iz trga iz njihovega narodnega vzdružja, storili svojo dolžnost na drugih točkah našega fronta. Število onih, ki so bili po vojnem zakonu obsojeni, znaša 43, med njimi trije, ki so utekli. Obeseda se izreče in izvrši 9. februar 1918. ... Sarkotić".

2. Vrhovno armadno poveljstvo, Baden, 24. sept. 1917. Poveljništvo armadne skupine Bootevič. N. 45.368. Glasom pariškega lista "Le Temps" z dne 12. avgusta 1917 je 24 avstro-ogrskih častnikov jugoslovanske narodnosti, ki se so dali na soški fronti vjeti, poslano srbskemu poslaniku v Rimu Rističu pismo, v katerem izražajo svojo pokorčino Peteru I. kralju vseh Jugoslovanov in vsi dinastiji Karagjorgjevićev ter ga prosijo, da smejo posvetiti svoje življenje svoboditvi in vzpostavitvi jugoslovanske domovine. Poveljnik armadne skupine Bootevič naj takoj sporoči imenu dotednih oficirjev. Načelnik generalnega štaba".

3. Vrhovno armadno poveljstvo, Baden, 24. sept. 1917. Poveljništvo armadne skupine Bootevič. N. 45.368. Glasom pariškega lista "Le Temps" z dne 12. avgusta 1917 je 24 avstro-ogrskih častnikov jugoslovanske narodnosti, ki se so dali na soški fronti vjeti, poslano srbskemu poslaniku v Rimu Rističu pismo, v katerem izražajo svojo pokorčino Peteru I. kralju vseh Jugoslovanov in vsi dinastiji Karagjorgjevićev ter ga prosijo, da smejo posvetiti svoje življenje svoboditvi in vzpostavitvi jugoslovanske domovine. Poveljnik armadne skupine Bootevič naj takoj sporoči imenu dotednih oficirjev. Načelnik generalnega štaba".

4. Vrhovno armadno poveljstvo, Baden, 24. sept. 1917. Poveljništvo armadne skupine Bootevič. N. 45.368. Glasom pariškega lista "Le Temps" z dne 12. avgusta 1917 je 24 avstro-ogrskih častnikov jugoslovanske narodnosti, ki se so dali na soški fronti vjeti, poslano srbskemu poslaniku v Rimu Rističu pismo, v katerem izražajo svojo pokorčino Peteru I. kralju vseh Jugoslovanov in vsi dinastiji Karagjorgjevićev ter ga prosijo, da smejo posvetiti svoje življenje svoboditvi in vzpostavitvi jugoslovanske domovine. Poveljnik armadne skupine Bootevič naj takoj sporoči imenu dotednih oficirjev. Načelnik generalnega štaba".

5. Vrhovno armadno poveljstvo, Baden, 24. sept. 1917. Poveljništvo armadne skupine Bootevič. N. 45.368. Glasom pariškega lista "Le Temps" z dne 12. avgusta 1917 je 24 avstro-ogrskih častnikov jugoslovanske narodnosti, ki se so dali na soški fronti vjeti, poslano srbskemu poslaniku v Rimu Rističu pismo, v katerem izražajo svojo pokorčino Peteru I. kralju vseh Jugoslovanov in vsi dinastiji Karagjorgjevićev ter ga prosijo, da smejo posvetiti svoje življenje svoboditvi in vzpostavitvi jugoslovanske domovine. Poveljnik armadne skupine Bootevič naj takoj sporoči imenu dotednih oficirjev. Načelnik generalnega štaba".

6. Vrhovno armadno poveljstvo, Baden, 24. sept. 1917. Poveljništvo armadne skupine Bootevič. N. 45.368. Glasom pariškega lista "Le Temps" z dne 12. avgusta 1917 je 24 avstro-ogrskih častnikov jugoslovanske narodnosti, ki se so dali na soški fronti vjeti, poslano srbskemu poslaniku v Rimu Rističu pismo, v katerem izražajo svojo pokorčino Peteru I. kralju vseh Jugoslovanov in vsi dinastiji Karagjorgjevićev ter ga prosijo, da smejo posvetiti svoje življenje svoboditvi in vzpostavitvi jugoslovanske domovine. Poveljnik armadne skupine Bootevič naj takoj sporoči imenu dotednih oficirjev. Načelnik generalnega štaba".

7. Vrhovno armadno poveljstvo, Baden, 24. sept. 1917. Poveljništvo armadne skupine Bootevič. N. 45.368. Glasom pariškega lista "Le Temps" z dne 12. avgusta 1917 je 24 avstro-ogrskih častnikov jugoslovanske narodnosti, ki se so dali na soški fronti vjeti, poslano srbskemu poslaniku v Rimu Rističu pismo, v katerem izražajo svojo pokorčino Peteru I. kralju vseh Jugoslovanov in vsi dinastiji Karagjorgjevićev ter ga prosijo, da smejo posvetiti svoje življenje svoboditvi in vzpostavitvi jugoslovanske domovine. Poveljnik armadne skupine Bootevič naj takoj sporoči imenu dotednih oficirjev. Načelnik generalnega štaba".

8. Vrhovno armadno poveljstvo, Baden, 24. sept. 1917. Poveljništvo armadne skupine Bootevič. N. 45.368. Glasom pariškega lista "Le Temps" z dne 12. avgusta 1917 je 24 avstro-ogrskih častnikov jugoslovanske narodnosti, ki se so dali na soški fronti vjeti, poslano srbskemu poslaniku v Rimu Rističu pismo, v katerem izražajo svojo pokorčino Peteru I. kralju vseh Jugoslovanov in vsi dinastiji Karagjorgjevićev ter ga prosijo, da smejo posvetiti svoje življenje svoboditvi in vzpostavitvi jugoslovanske domovine. Poveljnik armadne skupine Bootevič naj takoj sporoči imenu dotednih oficirjev. Načelnik generalnega štaba".

9. Vrhovno armadno poveljstvo, Baden, 24. sept. 1917. Poveljništvo armadne skupine Bootevič. N. 45.368. Glasom pariškega lista "Le Temps" z dne 12. avgusta 1917 je 24 avstro-ogrskih častnikov jugoslovanske narodnosti, ki se so dali na soški fronti vjeti, poslano srbskemu poslaniku v Rimu Rističu pismo, v katerem izražajo svojo pokorčino Peteru I. kralju vseh Jugoslovanov in vsi dinastiji Karagjorgjevićev ter ga prosijo, da smejo posvetiti svoje življenje svoboditvi in vzpostavitvi jugoslovanske domovine. Poveljnik armadne skupine Bootevič naj takoj sporoči imenu dotednih oficirjev. Načelnik generalnega štaba".

10. Vrhovno armadno poveljstvo, Baden, 24. sept. 1917. Poveljništvo armadne skupine Bootevič. N. 45.368. Glasom pariškega lista "Le Temps" z dne 12. avgusta 1917 je 24 avstro-ogrskih častnikov jugoslovanske narodnosti, ki se so dali na soški fronti vjeti, poslano srbskemu poslaniku v Rimu Rističu pismo, v katerem izražajo svojo pokorčino Peteru I. kralju vseh Jugoslovanov in vsi dinastiji Karagjorgjevićev ter ga prosijo, da smejo posvetiti svoje življenje svoboditvi in vzpostavitvi jugoslovanske domovine. Poveljnik armadne skupine Bootevič naj takoj sporoči imenu dotednih oficirjev. Načelnik generalnega štaba".

11. Vrhovno armadno poveljstvo, Baden, 24. sept. 1917. Poveljništvo armadne skupine Bootevič. N. 45.368. Glasom pariškega lista "Le Temps" z dne 12. avgusta 1917 je 24 avstro-ogrskih častnikov jugoslovanske narodnosti, ki se so dali na soški fronti vjeti, poslano srbskemu poslaniku v Rimu Rističu pismo, v katerem izražajo svojo pokorčino Peteru I. kralju vseh Jugoslovanov in vsi dinastiji Karagjorgjevićev ter ga prosijo, da smejo posvetiti svoje življenje svoboditvi in vzpostavitvi jugoslovanske domovine. Poveljnik armadne skupine Bootevič naj takoj sporoči imenu dotednih oficirjev. Načelnik generalnega štaba".

12. Vrhovno armadno poveljstvo, Baden, 24. sept. 1917. Poveljništvo armadne skupine Bootevič. N. 45.368. Glasom pariškega lista "Le Temps